

Arkivsaksnr.:
2022/3036

Dokumentdato:
12.01.2023

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
9/23

Møtedato:
02.02.2023

Handlingsplan for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- [Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet 2019-2022](#)
- [Handlingsplan for inkluderende læringsmiljø og universell utforming 2020-2023](#)
- [Sakspapir fra møte i Læringsmiljøutvalget \(LMU\) – møte 6 2022 \(Handlingsplanen er omtalt i sak 48/22\).](#)

Saken gjelder:

Læringsmiljøutvalget (LMU) ved Universitetet i Bergen er oppnevnt av universitetsstyret for å bidra til at bestemmelsene om læringsmiljø i Lov om universiteter og høyskoler, § 4-3, blir gjennomført. Utvalget rapporterer årlig om sitt arbeid til universitetsstyret. Handlingsplaner som vedgår læringsmiljøet ved UiB utarbeides av LMU, men vedtas av universitetsstyret. LMU har i 2022 hatt en prosess knyttet til utarbeidelsen av en ny handlingsplan. De siste årene har UiB hatt to handlingsplaner for læringsmiljøet: «Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet 2019-2022» og «Handlingsplan for inkluderende læringsmiljø og universell utforming 2020-2023». Disse grenser opp mot hverandre, og LMU har foreslått at den nye handlingsplanen skal dekke begge områder, samt at den skal vedtas med en lengre tidshorisont. Planen er omfattende, og reflekterer temaer og områder/saker som LMU ser som sentrale i det videre arbeidet med læringsmiljøet ved UiB. Dette arbeidet påvirkes av reguleringer i form av lover og forskrifter, av initiativer fra nasjonale instanser, av andre nasjonale og internasjonale trender, men også av lokale ambisjoner og initiativer.

Forslag til vedtak:

Universitetsstyret vedtar Handlingsplan for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029.

Tore Tungodden
ass. universitetsdirektør

12.01.2023/Martin Kahrs Lie/ Christen Soleim (avd.dir)

Vedlegg:

1. Saksframstilling
2. Forslag til Handlingsplan for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
9/23

Møtedato:
02.02.2023

Arkivsaksnr.:
2022/3036

Handlingsplan for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029

Bakgrunn

UiB har hatt en handlingsplan for styrking av læringsmiljøet siden 2011. UiBs handlingsplan for læringsmiljøet var den første på dette området innenfor universitets- og høyskolesektoren. Siden den gangen har de fleste utdanningsinstitusjonene vedtatt handlingsplaner på området. Det helhetlige læringsmiljøet spenner over alle forhold som påvirker studentenes forutsetning for læring, og omfatter blant annet både bygninger og fysisk infrastruktur, mellommenneskelige forhold, organisering, det digitale, universell utforming og det pedagogiske. LMUs mandat omfatter alle disse områdene, og det vises også i handlingsplanen. Handlingsplanen er ett virkemiddel blant flere for å forbedre det systematiske arbeidet med læringsmiljøet. Planen må samvirke med andre plandokumenter og strategier, og ikke minst med budsjettbevilgningene.

I forbindelse med at tidligere handlingsplan for styrking av læringsmiljøet 2019-2022 gikk ut og skulle revideres, vedtok LMU at planen skulle slås sammen med Handlingsplan for inkluderende læringsmiljø og universell utforming 2020-2023 til en ny helhetlig handlingsplan for perioden 2023-2029. De to tidligere handlingsplanene grenset opp mot hverandre, og det ble ansett som fordelaktig å slå sammen de to planene til en helhetlig plan. I etterkant av LMU-møtet 09.02.2022 ble det oppnevnt en arbeidsgruppe for utarbeiding av ny samlet handlingsplan for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029, hvor representanter fra IT-avdelingen, Kommunikasjonsavdelingen, Eiendomsavdelingen, HR-avdelingen, Universitetsbiblioteket, Studentparlamentet, Sammen, Læringsmiljøkontaktene og Studieavdelingen ble engasjert av LMU. I forbindelse med arbeidet med handlingsplanen fikk relevante miljøer invitasjon til å komme med innspill.

I arbeidet med forslaget til ny handlingsplan for et helhetlig læringsmiljø, har arbeidsgruppen etterstrebet å ta hensyn til flere aspekter. Blant annet de tidligere handlingsplanene, UiBs ambisjoner som universitet, relevante lovkrav, samt innspill fra LMU, fakultetene, Studentparlamentet og høringsinnspill.

Forslaget som nå legges fram for universitetsstyret er bearbeidet i forhold til alle disse innspillene. Handlingsplanen har også blitt lagt fram for dekanene og for Utdanningsutvalget, og planen har blitt justert etter innspill herfra. Det presenterte forslaget er ulikt tidligere handlingsplaner for læringsmiljøet ved UiB. De mest vesentlige endringene er at arbeidsgruppen ikke har inkludert enkelttiltak, tidsrammer eller konkret ansvarsfordeling, og har forholdt seg til prinsippet «ingen nevnt, ingen glemt». Det er ønsket fra LMU å legge fram en mer overordnet handlingsplan, som staker ut den retningen UiB ønsker at læringsmiljøet skal utvikles i.

Gjennom en slik handlingsplan vil UiB redusere risiko for detaljstyring av løsninger som krever fleksibilitet, og oppnå bredere forankring og eierskap til lokale løsninger. Handlingsplanen illustrerer mål som kan legges til grunn når fakultetene, enheter og avdelinger utvikler tiltak og løsninger tilpasset deres fag-, drift og ansvarsområder, framfor enkelttiltak som kan oppfattes utilpassede eller irrelevante. På bakgrunn av den lengre tidshorisonen til den nye helhetlige handlingsplanen (seks år) blir det ansett som utfordrende og mot sin hensikt å definere konkrete detaljer og ansvar i handlingsplanens mål. Utkastet til handlingsplan ble lagt frem for LMU 30. november 2022. LMU vedtok i dette møtet å legge planen frem for universitetsstyret for beslutning.

LMU ønsker å legge planen til grunn i utvalgets besøksrunder til fakultetene, og vil årlig omtale oppfølgingen i sin årsrapport til universitetsstyret. Det foreslås også at handlingsplanen evalueres og revideres etter tre år.

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Læringsmiljøutvalget har gjort et grundig arbeid med utkastet til handlingsplan. Det er naturlig å slå sammen de to tidligere handlingsplanene til én plan. Det fremstår også som godt gjennomtenkt at planen har en innretning som er overordnet og retningsgivende, og at den følges opp med tiltak på de ulike enhetene. Ved å bruke planen som utgangspunkt for dialogmøter og årsmelding vil den være et godt redskap for å følge opp det systematiske arbeidet med læringsmiljøet på institutt, fakultet og i fellesadministrasjonen.

På denne bakgrunn anbefales universitetsstyret å følge rådet fra LMU og vedta Handlingsplan for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029.

12.01.2023/Martin Kahrs Lie/ Christen Soleim (avd.dir.)

Handlingsplan 2023–2029 / Universitetet i Bergen

Et helhetlig læringsmiljø

UNIVERSITETET I BERGEN

Innledning

Det skal være inspirerende og utviklende å studere ved Universitetet i Bergen (UiB) for alle studenter under hele studieløpet. Studenter skal oppleve trygghet i studiehverdagen fra søknadsfase til vitnemålsseremoni. UiB skal ha et godt helhetlig læringsmiljø, som gjør at alle våre studenter kan delta på en fullverdig måte i alle deler av universitetslivet. Et inkluderende læringsmiljø er avgjørende for å kjenne tilhørighet, trives og lykkes med sine studier. Slik bidrar læringsmiljøet også til å imøtekomme samfunnets kompetansebehov.

Det helhetlige læringsmiljøet spenner over alle forhold som påvirker studentenes forutsetning for læring – fra undervisningssituasjoner til utforming av bygg, og systemer for tilbakemelding. Målene for universell utforming er sentrale i satsingen på å gjøre norsk høyere utdanning mer tilgjengelig.

Et helhetlig læringsmiljø ved UiB omfatter

- Faglig-pedagogisk læringsmiljø
- Fysisk læringsmiljø
- Psykososialt læringsmiljø
- Organisatorisk læringsmiljø
- Digitalt læringsmiljø
- Universell utforming og tilrettelagt læringsmiljø

Handlingsplanen gir en retning og identifiserer områder UiB skal satse på for bedringen av det helhetlige læringsmiljøet frem til 2029. Som breddeuniversitet er læringsmiljøet ved UiB mangfoldig. Det ligger derfor til fakultetene, fagmiljøene og de ulike avdelingene å kjenne sine egne utfordringer og identifisere sine behov. Handlingsplanen skal ligge til grunn for lokale strategiske prosesser, tiltaksutvikling og oppfølging av satsinger for studentenes læringsmiljø, gjennom alle ledd i organisasjonen.

Handlingsplanen vil ligge til grunn i Læringsmiljøutvalgets besøksrunder til fakultetene. Læringsmiljøutvalget vil omtale oppfølgingen i sin årsrapport til universitetsstyret. Handlingsplanen skal evalueres og revideres etter tre år.

Hvordan lese handlingsplanen

Handlingsplanen er delt opp i fem innsatsområder, hvor hvert innsatsområde har flere hovedmål og delmål.

Innsatsområdene er som følger:

- A. Rekrutterings-, søknads- og tilbudsfasen
- B. Studiestart
- C. Studieløpet
- D. Avslutning av studieløpet
- E. Kompetanseheving

A: Rekrutterings-, søknads- og tilbudsfasen

Hovedmål	Delmål
UiB skal rekruttere de mest motiverte studentene.	<p>UiB skal arbeide systematisk for bredere og mer mangfoldig deltakelse og rekruttering av studenter.</p> <p>Søkere skal tidlig ha tilgang til informasjon og verktøy de har behov for.</p> <p>UiB skal være aktive i søknadsfasen for å forberede potensielle studenter på sine studier ved UiB.</p>
UiBs arbeid for universell utforming og tilbud om tilrettelegging skal være synlig for søkere til UiB.	<p>UiB skal arbeide systematisk for å sikre likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter for alle studenter.</p> <p>Det skal være enkelt å finne informasjon om, og å søke om tilrettelegging før og under studieløpet.</p>

B. Studiestart

Hovedmål	Delmål
Studiestart ved UiB skal oppleves hensiktsmessig, trygg og inkluderende.	<p>Studenter skal føle seg velkomne til UiB, og få rett informasjon på rett sted og til rett tid.</p> <p>UiB skal ta en lederrolle i samarbeidet internt og eksternt for å skape en trygg studiestart i Bergen.</p>

C. Studieløpet

Hovedmål	Delmål
UiB skal legge til rette for et trygt læringsmiljø, samt faglig og sosial inkludering av studenter.	<p>UiB skal følge opp resultatene fra relevante undersøkelser, og motvirke eventuelle negative trender og forsterke positive trender ved å iverksette tiltak.</p> <p>UiB skal ha gode rutiner og systemer for håndtering av konflikter og alvorlige hendelser som berører studenter.</p> <p>Studenter skal oppleve tilhørighet til lokale student- og fagmiljø.</p> <p>UiB skal legge til rette for at studenter har trygge fysiske og digitale kommunikasjonskanaler.</p> <p>UiB skal ivareta sikkerheten på campus, i felt, i praksis og på utveksling.</p> <p>Det digitale og fysiske læringsmiljøet skal være integrert, inkluderende og tilpasset den faglige egenarten til emner og studieprogram.</p> <p>UiB skal ivareta IT-sikkerheten til sine studenter.</p> <p>UiB skal styrke studentenes sikkerhetskultur, arbeide for studentmedvirkning i sikkerhetsfora, og gjennomføre tiltak for økt sikkerhet i studiestart.</p> <p>UiB skal sikre at eksamen blir gjennomført på en forsvarlig, sikker og rettferdig måte.</p> <p>UiB skal følge opp studenter i forbindelse med praksis, utveksling og feltarbeid, og ha et godt samarbeid med arbeidslivet og partnerinstitusjoner.</p>
UiB skal ha en attraktiv campus med godt egnede læringsarealer for studentenes læringsutbytte og fagligsosiale tilhørighet	<p>Undervisningsarealene skal tilrettelegge for studentaktive læringsformer og i størst mulig grad være tilgjengelige for selvstudier utenom oppsatte undervisningstider.</p> <p>Studenter skal ha tilgang til en variasjon av individuelle og sosiale studentarbeidsplasser som bidrar til å bygge fagligsosial tilhørighet.</p> <p>Studentorganisasjoner ved UiB skal ha tilgang til egnede lokaler.</p>
Det helhetlige læringsmiljøet ved UiB skal være universelt utformet.	<p>UiBs digitale flater, maler, undervisning og læringsmaterieill skal være universelt utformet.</p> <p>UiB skal arbeide for universell utforming av alle bygg og arealer.</p> <p>Vurderingsformer skal, så langt det lar seg gjøre, være universelt utformet og tilpassede.</p> <p>UiB skal gjennom universell utforming redusere behovet for individuell tilrettelegging.</p>
Alle studenter med tilretteleggingsbehov skal ivaretas.	<p>Kvaliteten på tilrettelegging ved UiB skal være god.</p> <p>Det skal til enhver tid være mulig å søke om tilrettelegging via digitalt skjema.</p> <p>Det skal være hensiktsmessig dokumentasjonsflyt og oppfølging av enkeltstudenters tilretteleggingsbehov og vedtak mellom fakultetene.</p>
Studentinformasjonen på UiB skal være tilgjengelig og forståelig.	<p>Studentene skal ha lett og effektiv tilgang til informasjonen de trenger til enhver tid, både fysisk og digitalt.</p> <p>Det skal være tydelig hvilken informasjon som skal sendes via hvilke plattformer og kanaler.</p>
Studentfrivilligheten skal være levedyktig over tid.	<p>UiB skal legge til rette for og støtte studentfrivillighet, studentmedvirkning og studentdemokratiet.</p>

D. Avslutning av studieløpet

Hovedmål	Delmål
Utdanning fra UiB skal være solid, framtidsrettet og relevant.	Studenter skal oppleve at utdanningen fra UiB har gitt dem faglig tyngde, analytiske ferdigheter og evne til selvstendig tenkning, kritisk refleksjon, samarbeid og kommunikasjon. Studenter som uteksamineres fra UiB skal være bevisste om styrkene ved utdanningen. Avslutningen av gradsstudiene skal markeres som en viktig milepæl i kandidatens liv.

E. Kompetanseheving

Hovedmål	Delmål
Ansatte ved UiB skal ha kompetanse på universell utforming.	Ansatte ved UiB skal ha tilgang til informasjon, kompetanse og kompetanseheving på universell utforming og bruken av digitale læremidler og læringsarealer.
UiB skal arbeide systematisk og kunnskapsbasert for å styrke studentenes helhetlige læringsmiljø.	UiB skal ha relevante møtepunkter for ansatte som jobber med studentenes læringsmiljø. UiB skal legge til rette for kompetanseutvikling for undervisere. UiB skal legge til rette for å øke ansatte og studenters digitale forståelse, kunnskap og kompetanse. UiB skal ivareta og styrke samarbeidet med relevante aktører for studenters tilretteleggingsbehov. UiB skal sikre at tilbakemeldinger fra studenter blir registrert og fulgt opp.

uib.no